

Advisory Committee och ICOMOS Board i Istanbul, oktober 2016

Nils Ahlberg

ICOMOS Advisory Committee (AdCom) utgörs av ordförandena i de olika nationalkommittéerna och de internationella vetenskapliga kommittéerna (ISCs) och träffas en gång om året, normalt i oktober. Det handlar mycket om administration och samsarbetsfrågor, men förstås också verksamhetens innehåll och olika aktuella frågor. Som framgår av namnet är AdCom:s roll att diskutera och lämna råd. Före och efter sammanträder ICOMOS Board – den valda styrelsen – för att förbereda och följa upp. Inom ramen för AdCom ingår möten med de regionala grupperna – för oss Europe Group – och Scientific Council, som samordnar de olika ISCs.

Utsikt mot Istanbuls historiska centrum.

Foto: Nils Ahlberg

Nytt sedan de nya stadgarna 2014 är att det dessutom ska hållas en General Assembly varje år för att godkänna förvaltningen. Denna "Annual General Assembly" är ett kort möte på ett par timmar. Den gamla typen av General Assembly en veckas tid vart tredje år, då de stora frågorna med valen, doktrinära texter, program för den kommande treårsperioden och annat tas upp, ihop med ett stort symposium, kallas nu Triennial General Assembly.

Det är ett rätt ansträngande arbete med omfattande förberedelser, mycket handlingar som ska gås igenom, omständliga diskussioner och procedurfrågor, språksvårigheter och långa dagar, men det ger också många tillfällen till kontakter och nya erfarenheter. På kvällarna läggs det in en del sight-visits och aktiviteter.

Symposium om Reconstruction

Advisory Committee-mötet kombineras dessutom med ett endagssymposium, i år med temat Post-Disaster Reconstruction. Detta har varit ett centralt tema för ICOMOS under senaste år, särskilt med tanke på konflikten i Mellanöstern och flera allvarliga jordbävningar runt om i världen. Hur ska man återuppbygga dessa områden? Det var sammantaget ett trettiotal anföranden och drygt tio posters.

Det var nog en hel del personer som avstod från att delta i AdCom på grund av terroristattackerna och den politiska situationen i Turkiet. Men det var ändå cirka 70 deltagare och under symposiedagen det dubbla. Då blev vi två svenskar för då anslöt även Johan Mårtelius som för närvarande är chef för det svenska forskningsinstitutet i Istanbul.

*Symposium om Post-Disaster Reconstruction.
Foto: Nils Ahlberg*

Krigshärjningarna i Syrien och på andra platser återkom flera gånger. I Tyskland förstördes mer av kulturarvet vid rivningar och förändringar i samband med återuppbyggnaden efter andra världskriget än genom bombningarna under kriget. En fråga här är rekonstruktioner som görs långt, långt efter förödelsen, exempelvis Frauenkirche i Dresden och Berlins stadsslott.

Flera talare tog upp återuppbyggnaden efter jordbävningarna i Nepal, Italien och andra platser eller efter cykloner, översvämningar eller andra naturkatastrofer. En sak är bebyggelsen med teknikfrågor och autenticitetskrav, men också önskemål om modern standard och säkrare byggnadssätt. Erfarenheter vad gäller processen med ”första hjälpen”, dokumentation, förstärkningsarbeten, prioriteringar och samverkan med alla intressenter diskuterades. En viktig sak är mötesplatser, traditioner, det sociala livet och materiella värden över huvud taget.

Några notiser från mötena

- Utvecklingen i Syrien följs noga av ICOMOS, tillsammans med Unesco och andra. Rapporter inkommer kontinuerligt och det hålls många möten. Där det går försöker man så fort som möjligt komma igång med dokumentation, skyddsarbeten och planering för återuppbyggnad.
- Young professionals – hur vi kan få in fler personer som är ”unga” i yrket, fånga upp deras frågor och engagemang och göra ICOMOS mer attraktivt för dem – är en central fråga som diskuteras mycket. Vad kan vi göra här i Sverige?
- UN 2030 Agenda for Sustainable Development, med 17 Sustainable Development Goals (STGs) antogs förra året. Inordnade under dessa finns 169 Targets. ICOMOS har arbetat hårt för att också få med kulturarvet och i 11.4 står det nu “Make cities and human settlements inclusive, safe, resilient and sustainable” och kopplat till det “Strengthen efforts to protect and safeguard the world’s cultural and natural heritage”

- ICOMOS har också medverkat i the Third UN Conference on Housing and Sustainable Urban development eller Habitat III. Slutdokumentet *New Urban Agenda* innehåller på flera ställen skrivningar om natur- och kulturarvet, både det materiella och immateriella.
- Vårt arbete med Rights Based Approach, om allas rätt till sitt kulturarv, kan likaså kopplas till det vidare FN-systemet och Human Rights. Det är ICOMOS Norge som driver detta arbete.
- Förberedelserna inför nästa Triennial General Assembly, i New Delhi 2017, pågår för fullt. Datum var satt till 19-25 november men har sebare ändrats till 11-15 december för att inte kollidera med andra stora internationella möten. Temat för symposiet blir Heritage and Democracy. Den indiska byråkratin är omständlig och det kommer att krävas tidig registrering. Deltagaravgiften har satt till 300 EUR för ICOMOS-medlemmar, respektive 400 EUR vid sen anmälan. Det kommer att krävas ett Conferens Visa. En hemsida med mer information är under arbete.
- ICOMOS Board arbetar med justering av några stadgepunkter som har visat sig skapa problem och, kopplat till det, nya Rules of Procedure. Detta kommer att tas upp till beslut som en särskild punkt i inledningen av generalassemblén 2017.
- År 2018 kommer att bli ett European Year for Cultural Heritage. EU och många olika organisationer är inblandade och det kommer att bli olika aktiviteter runt om i Europa. Riksantikvarieämbetet blir nationell samordnare i Sverige och vi hoppas på ett brett samarbete. Inom ICOMOS Sverige har vi tankar på en Östersjökonferens i Visby kring temat kulturkontakter genom historien.
- ICOMOS har en rad samarbetsavtal med olika kulturarvsorganisationer, så kallade Memorandum of Understanding (MoU). Just nu pågår arbetet med ett MoU med Europa Nostra. Några andra är IUCN, ICCROM, DoCoMoMo och TICCIH.
- Den ryska nationalkommittén har inte fungerat under lång tid. Efter flera års diskussioner om arbetsformerna, med många komplikationer, har the Board nu beslutat att akkreditera en ny rysk ICOMOS-kommitté.
- Wood Principles är nu färdiga och kan tas upp för godkännande vid generalassemblén 2017. En av dem som har gjort ett stort arbete är Tina Wik som bland annat arrangerade det årliga mötet med tråkkommittén i Falun i våras.
- Ett initiativ har tagits för att skapa ett Universities Forum. Ett första steg blir att identifiera och skapa ett nätverk för olika conservation courses.

Restaurering av Çinili Hamam från 1540-talet

Foto: Nils Ahlberg

Mer information finns på ICOMOS hemsida <http://www.icomos.org/en/>
och på <http://www.icomosadcom2016.com>